

Yargıtay Yakında İçtihat Mahkemesi Haline Gelecek

Yargıtay Başkanı Cirit, “Yargıtay'da geçmiş yıllardan gelen birikim dosyaları var. Bir yıllık bir hedef koyduk. Bir yıllık hedefte birikim dosyaları eridiği takdirde Yargıtay içtihat mahkemesi haline gelecek.” dedi. - 13.10.2018

HANİFE SEVİNÇ - Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, “4. Uluslararası Yüksek Mahkemeler Zirvesi”nde kabul edilen “Yargıda Şeffaflığa İlişkin İstanbul Bildirgesi'nin Etkin Uygulama Tedbirleri” ile yargıda yaşanan sorunlarla ilgili AA muhabirine değerlendirmelerde bulundu.

Yargıda şeffaflık, dürüstlük ve güven projesi kapsamında Türk halkının ve dünya halklarının yargılarına güven duyması açısından alınabilecek tedbirin başında mahkemeye erişim hakkının olduğunu vurgulayan Cirit, zirvede bu konunun ele alındığını söyledi.

Cirit, hakimlerin dürüst ve etik kurallara uygun olması konusunun da önemli olduğunu belirterek, Türkiye'de ilk kez Yargıtay olarak oluşturdukları etik kurallarının da zirvede tartışıldığını anlattı.

Bir hakimin ne şekilde olacağı ve nasıl davranış göstermesi konusunun önemini vurgulayan Cirit, “Tüm kararların kamuoyu açısından bilinebilirliğinin sağlanması için kamuya açılması kararlaştırıldı. Ancak biz bunu 2 yıldan beri yapıyorduk. Şu anda 4 milyona yakın kararımız Yargıtay web sitemizden rahatlıkla aranabilir. Herkes bu kararlarımıza rahatlıkla ulaşabilir.” diye konuştu.

Hukuk klinikleri vasıtasıyla 600 hukuk öğrencisiyle Yargıtay Etik Kurallarını çalıştıklarını anlatan Cirit, YÖK'e başvurarak Yargıtay Etik Kuralları'nın üniversitelerde hukuk fakültelerinde ders olarak okutulması için gerekli girişimlerde bulunduklarını dile getirdi.

Hukuk fakültelerindeki eğitim sorunu

Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, temel eğitim noktasında bazı sıkıntılar yaşandığını ifade ederek, şöyle devam etti:

“İnsanlar temel eğitimle birlikte ancak muhakeme yeteneklerini ve bağımsız kişiliklerini geliştirebiliyorlar. Ezbere dayanan, şabloncu bir temel eğitim üzerine iyi bir hukuk öğretimi verip, iyi bir hukuk uygulamacılarını yetiştirmekte bazı zorluklarımız var. Bunlarla ilgili de tedbirlerimizi aldık. 100'e yakın hukuk fakültesi lisans eğitimi yapıyor. İyi bir hukuk eğitimi verilebilmesi, bağımsız muhakeme yeteneği geliştirilebilmesi için hukuk felsefesi ve hukuk sosyolojisinin, hukuk tarihinin ve Türkçe dil bilgisinin çok iyi bir şekilde hukuk fakültelerinde verilmesi gerekir. Bu konuda çalışmalar yapılıyor. Yargıtay olarak daha iyi bir adalet sistemine, hukuk düzenine ülkemizin kavuşması için gerekli çabaları gösteriyoruz.”

Türk yargısının sorunları

İsmail Rüştü Cirit, Yargıtay ve yargının aşırı bir iş yüküyle karşı karşıya olduğunu, hukuk mahkemelerinde 2 milyona yakın dava bulunduğunu ifade ederek, 4 milyon 200 bine yakın soruşturma sonucunda da 1,5 milyon ceza davasının ilk derece yargıda açıldığını söyledi.

Yargının beş ana sorunundan birinin aşırı iş yükü olduğuna işaret eden Cirit, şöyle konuştu:

“Bunu nasıl çözeceğiz? Dünyadaki, batıdaki iyi uygulama örneklerine bakmak suretiyle bunları çözmek için gereken reçete, çareler var. Bunların başında da tahkim, arabuluculuk ve uzlaştırma şeklindeki alternatif çözüm yolları gelmekte. Bunlar kısmen ülkemizde uygulanmaya başladı. Bu yılbaşında başlayan işçi ve iş veren arasındaki iş uyuşmazlıklarda arabuluculuk getirilmesiyle geçtiğimiz yıl 6 ayda ilk derece yargıya 120 bin dava gelirken, bu yıl 30 bin dava geldi.”

Cirit, bölge adliye mahkemelerinin kurulmasının, arabuluculuk, tahkim ve uzlaşma gibi alternatif çözüm yollarının Yargıtay'ın yükünü azalttığını söyledi.

İstinaf mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle Yargıtay'a gelen ceza davalarının yüzde 85'inin azaldığını belirten Cirit, “Yüzde 15 dava Yargıtay'a geliyor. Hukuk mahkemelerinde ise yüzde 75 azaldı. Yüzde 25'i Yargıtay'a geliyor. Kısmen azalmalar oldu ancak Yargıtay'da geçmiş yıllardan gelen birikim dosyaları var. Bir yıllık bir hedef koyduk. Bir yıllık hedefte birikim dosyaları eridiği takdirde Yargıtay içtihat mahkemesi

haline gelecek. Sadece hukuk denetimi yapmak suretiyle tüm Türkiye'de içtihat konusunda hukuki belirlenlik yaşanarak faydalı olacak.” şeklinde konuştu.

Devletin taraf olduğu davalar

Yargının ikinci önemli sorununun ise devletin taraf olduğu davalarla ilgili olduğunu vurgulayan Cirit, şöyle konuştu:

“Bu davalarda devlet inisiyatif kullanmamakta. Birbirine benzer binlerce davayla yargımız meşgul edilmekte. Bu konuda Yargıtay'ı ve Danıştay'ı düşündüğümüzde, davalarımızın büyük çoğunluğu devletin taraf olduğu davalar. Benzeri birçok davayla Yargıtay meşgul olmakta. Hem Danıştay'da hem de Yargıtay'da dairelerin görüşleri veya içtihat verilmişse devletin veya hükümet tarafının bu konularda vatandaşını davaya doğru göndermemesi, kendisinin çözmesi gerektiğini düşünüyorum.”

15 Temmuz'un yargıya etkisi

Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, çok sık yapılan mevzuat değişikliklerinin de Türkiye'de hukuki bir belirsizliğe yol açtığını, bunun da iş yükünü artırdığını belirterek, çok fazla hukuk fakültesi olması ve eğitimdeki kısmi yetersizlikler nedeniyle iyi hukukçu yetiştirilmesinde zorluklar bulunduğunu anlattı.

Cirit, Fetullahçı Terör Örgütü'nce yapılan 15 Temmuz darbe girişiminin bastırıldığını ancak tüm kurumlarda olduğu gibi bunun yargıya da zarar verdiğini dile getirerek, “Şu anda, o tarihteki yargımızın üçte birinin terör örgütü üyeliğinden yargılanıyor olması bile başlı başına büyük bir sorun olarak durmaktadır. Şimdi genç arkadaşlarımızla bunu yürütüyoruz, yönetiyoruz. Kıdemsiz hakimlerimiz var ama biz bunları çok çalışarak, daha çok çaba göstererek çözeceğiz. Türk halkına daha iyi bir adalet sistemini ulaştıracacağız.” diye konuştu.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA